

הכנסת העשרים

יוזמים : חברי הכנסת
יואב קיש
בצלאל סמוטריץ'
יפעת שאשא ביטון
יוליה מלינובסקי
טלי פלוסקוב
יואב בן צור

פ/20/3075

הצעת חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות (תיקון – החלפת סעיף 25), התשע"ו–2016

1. החלפת סעיף 25 בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב–1962¹, במקום סעיף 25 יבוא :

25. "קביעת בית המשפט באין הסכם בין ההורים לא באו ההורים לידי הסכם כאמור בסעיף 24, או שבאו לידי הסכם אך ההסכם לא בוצע, רשאי בית המשפט לקבוע את העניינים האמורים בסעיף 24 הסכם בין ההורים בשים לב לטובת הילד ובשאיפה ליישום, ככל הניתן, של הורות משותפת של שני בני הזוג."

דברי הסבר

סעיף 25 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב–1962, שעניינו קביעת בית המשפט באין הסכם בין ההורים, קובע כי אם לא באו ההורים בנפרד לידי הסכם כאמור בסעיף 24 לחוק האמור (הכולל הסכמות לעניין מי מההורים יהיה האפוטרופוס לקטין, מי מהם יחזיק בקטין, ומה יהיו זכויות ההורה שלא יחזיק בקטין לבוא איתו במגע) או שבאו לידי הסכם אך ההסכם לא בוצע, רשאי בית המשפט לקבוע את העניינים האמורים בסעיף 24 כפי שייראה לו לטובת הקטין, ובלבד שילדים עד גיל 6 יהיו אצל אמם אם אין סיבות מיוחדות להורות אחרת.

לפי חזקה זו, הידועה בכינויה "חזקת הגיל הרך", במקרה שבו הורים נפרדו וילדם או ילדתם בני פחות משש שנים, האם תהיה "ההורה המשמורן", אם אין סיבות מיוחדות להורות אחרת. המחקרים העדכניים מלמדים כי טובת הילד דורשת משמורת משותפת של שני ההורים גם לאחר הגירושין. ילדים זקוקים בשנות עיצוב האישיות לנוכחות של שתי דמויות ההורים בחייהם והדבר תורם

¹ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

להתפתחותם ולעיצוב נכון של אישיותם. הורות משותפת תואמת גם את עקרון השוויון ואת זכותם של שני ההורים להמשיך ולשמש הורים לילדיהם גם לאחר פירוק התא במשפחתו.

בהתאם לכך, מוצע לבטל את הסעיף האמור, ולקבוע כי למול עיניו של בית המשפט בבואו לקבוע את הסדרי ההורות והמשמורת יהיו שני שיקולים – טובת הילד ומימוש מקסימלי של הורות משותפת, ללא העדפה מוקדמת של אחד ההורים. ברי כי בכלל טובת הילד ישקול בית המשפט את גילו, את קשריו עם כל אחד מההורים, את רצונו, את מסוגלותו של כל אחד מההורים ואת נכונותו להשקיע בגידול הילדים, ועוד כהנה וכהנה שיקולים רלוונטיים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ד בסיוון התשע"ו – 20.6.16